



UiO : **Nordisk institutt for sjørett**
Det juridiske fakultet

Førsteamanuensis Ivar Alvik

Petroleumskontrakter: Introduksjon



UiO : **Nordisk institutt for sjørett**
Det juridiske fakultet

Faget – overblikk

- “Dynamisk kontraktsrett”
- Funksjonelt utgangspunkt - sammenhengen mellom faktum og jus
- Petroleum som den praktiske virkelighet



UiO  Nordisk institutt for sjørett
Det juridiske fakultet

Petroleumsvirksomheten i Norge

- Norges største næring – offshoreproduksjon av olje og gass
- 40 årig historie – fra oppdagelsen av Ekofisk i 1969
- I tillegg til produksjon på norsk sokkel også omfattende leverandørvirksomhet utenfor Norge



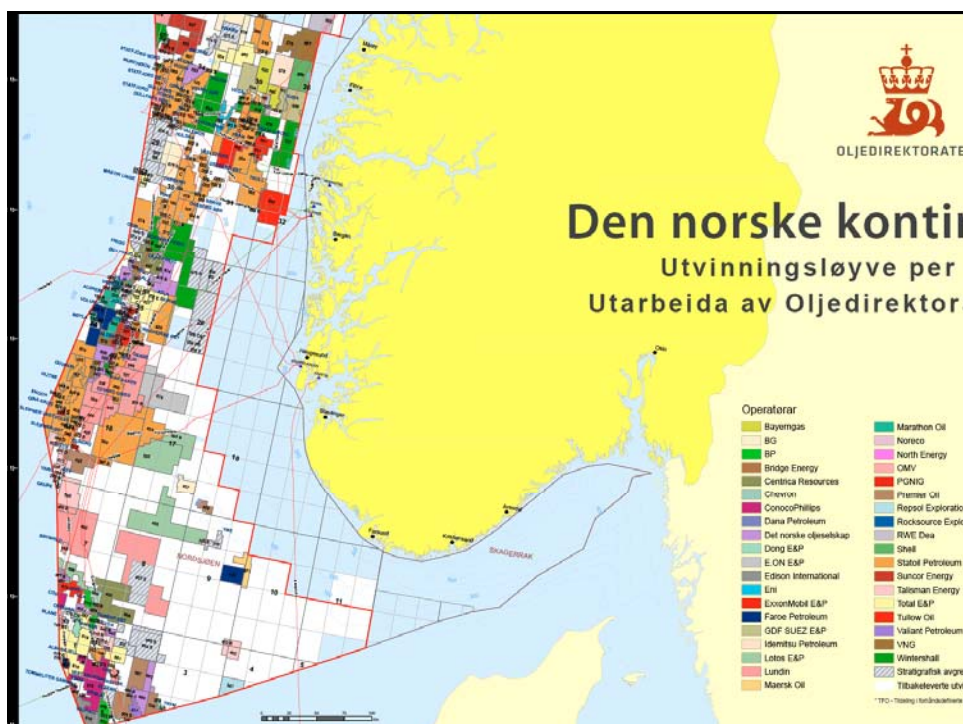
UiO  Nordisk institutt for sjørett
Det juridiske fakultet

Petroleumsvirksomheten – rettslige rammer

- Folkerett – retten til ressursene
- Statsrett – ytre rammer for virksomhetsstyringen
- Forvaltningsrett – konsesjonssystemet, praktisk organisering og styring
- Kontraktsrett – prosjektgjennomføring, forholdet mellom aktørene
- Også selskapsrett, panterett, forsikringsrett mv

Offentligrettslig rammeverk – konsesjonssystemet

- Petroleumsloven og petroleumsforskriften
- Statens eiendomsrett til ressursene – Petrl § 1-1
- Utgangspunktet for virksomheten er utvinningstillatelsen – Petrl § 3-3
- Gis alltid til gruppe av oljeselskaper under ledelse av en operatør – Petrl § 3-7



Særlig om utvinningstillatelsen – “konsesjonen”

- Enerett til leting og utvinning innenfor definert område (“blokk”)
- Kombinert med arbeidsforpliktelse, tildels basert på forhandlinger
- Enerett, men ikke *rett* til å sette i gang utbygging og produksjon – forutsetning om PUD iht Petri § 4-2
- Vanlig å stille vilkår om norsk rett og norske kontraktstradisjoner for alle kontrakter som inngås på grunnlag av tillatelsen

Samarbeidet i rettighetshavergruppen

- Samarbeidsavtalen – standard avtalevilkår som er et konsesjonsvilkår
- Interessentskap – selskapskonstruksjon
- Regulerer beslutninger/stemmerett, operatørens fullmakter, økonomiske forhold mv
- Kontrakter inngås normalt av operatøren på vegne av interessentskapet



Sikkerhetsregelverket

- Omfattende offentligrettslige krav til organisering og styring av virksomheten, utstyr/innretninger, aktiviteter mv
- [Rammeforskriften + 4 spesialforskrifter](#)
- Underlagt Petroleumstilsynet som koordinerende myndighet, omfattende krav om tillatelser – feks SUT
- Kontraktsrettslig relevans som krav til leveransen/kontraktsgjenstanden

Petroleumskontrakter: ulike kontraktstyper

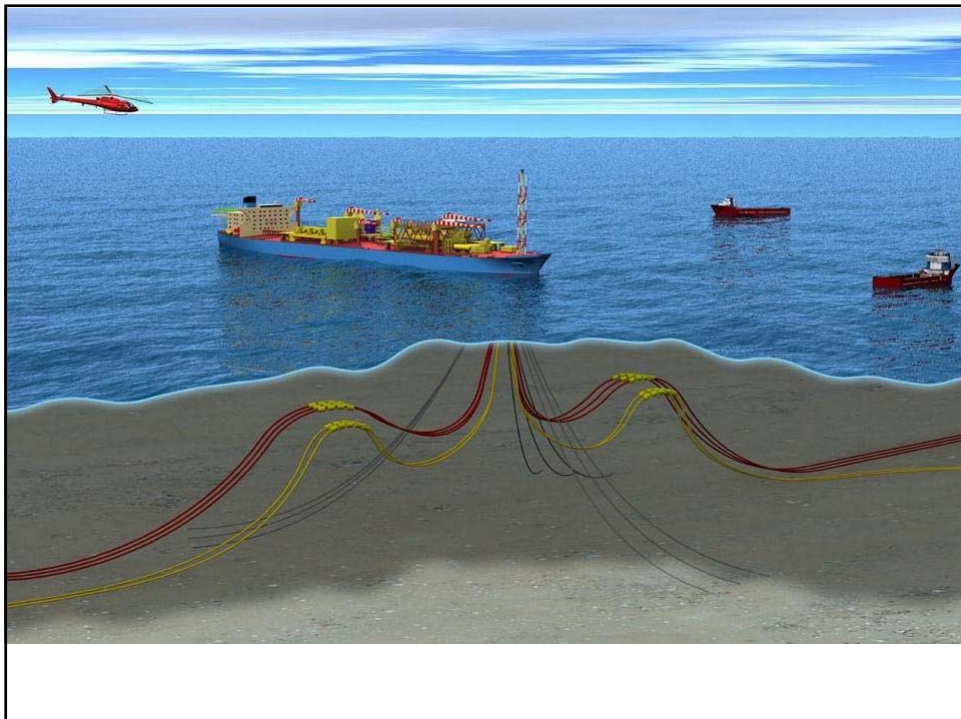
- Letefasen – seismikktjenester, borekontrakter
- Utbyggingsfasen – **prosjektering, bygging og installasjon, undervannsentreprise**, boretenester, fartøystjenester, helikoptertransport
- Produksjonsfasen – **drift og vedlikehold**, boretenester, fartøystjenester, **lagring, transport**, helikoptertransport
- Avslutningsfasen – fjerning

Petroleumskontrakter: fellestrekk

- Kontraktshierarkier og komplekse prosjekter med operatøren på topp – sterkt styringsperspektiv
- Feil og forsinkelser forplanter seg – endringsbehov
- Prosjektene utvikler seg underveis – endringsbehov
- Stor risiko og skadepotensiale – egne ansvarsregimer

Noen ulike innretninger og begreper

- Mobile innretninger (borerigger mv) og plattformer, produksjons- og lagringsenheter (FSO, FPSO, “topside” etc)
- Transportmåter: rørledningstransport vs bøyelasting mv
- Ulike fartøyer; seismikk, supply, subsea, tungløft etc



Fabrikasjonskontrakter: innledning

- Avansert form for tilvirkning – EPC: prosjektering, innkjøp og bygging i varierende grad
- Forholdet mellom totalkontrakter og fabrikasjon
- Beslektede kontraktsformer
 - Entreprise
 - Skipsbygging
- Hvorfor fabrikasjon?



NF-familien av standardkontrakter

- De ulike standardene – NF, NTK, NSC 05 mv, også innflytelse på andre områder
- Anvendelsesområde – forholdet mellom NF og NTK
- Anvendelse og praktisk innflytelse

Kontraksstandarder – avtalte standarder (“agreed documents”)

- Den underliggende standardiseringstanken – hvorfor standardisere?
- Rettslig karakteristikk og betydning av avtalte standarder – generelt
- Særlig om NF som avtalt standard – bakgrunn og betydning

NF-kontraktenes oppbygging

- Forholdet mellom avtaledokumentet, vilkårene og vedleggene
- De viktigste vedleggene:
 - Vedlegg A – Arbeidsomfanget
 - Vedlegg B – Vederlagsformatet
 - Vedlegg C – Schedule
 - Vedlegg E – Spesifikasjoner
 - Vedlegg G – Selskapets leveranser
- Endringssystemet som “påle” i kontrakten – art 12-16

Typiske kontraktsrisikoer

- Designutvikling
- Tidsrisiko
- Pris/kostnadsrisiko
 - Særlig om vederlagsformatet som nøkkel til risikoplassering
- Beskadigelsesrisiko
 - Knock-for-knock systemet

Særlige tolkingsspørsmål

- Utgangspunkt – tolkning av standardvilkår
 - Objektiv tolkning, likhet med lovtolking
- “Anglo-amerikansk” kontraktsteknikk med omfattende bruk av definisjoner
- Forholdet mellom vilkår og vedlegg
 - Vedleggene må tolkes i lys av hverandre
 - Kontraktens eget forrangssystem er subsidiært, art. 2.3

Bakgrunnsretten

- Hva slags kontraktstype er fabrikasjon?
 - Tilvirkningskjøp – Kjl. § 2
 - Men loven viker for avtalen og sedvane, jfr. § 3
- Egne bakgrunnsrettslige prinsipper om “tilvirkning” (“verksleie”)?
 - Sterkt tjenesteelement
 - Slektskap med entrepris og skipsbygning

Spesielle kontraktsforutsetninger

- Egne kontraktsmekanismer basert på prosjekt- og styringshensyn i offshorprosjekter
 - Endringsmekanismene, formalprosedyrer/preklusjon, ansvar og forsikring
- Forholdet mellom formalitet, bakgrunnsrett og avtalesensur – prosjektstyring som overordnet hensyn